

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL DAUGIABUČIŲ NAMŲ SAVININKŲ BENDRIJOS „B“ SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2020 m. kovo 30 d. Nr. 4D-2019/1-1195
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo daugiabučių namų savininkų bendrijos „B“ (toliau vadinama – Bendrija, Pareiškėja) skundą, pateiktą Bendrijos pirmininko X, dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – VTPSI) Vakarų Lietuvos Statybos valstybinės priežiūros departamento (toliau vadinama – Departamentas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), nepagrįstai atsisakius nagrinėti Bendrijos kreipimąsi iš esmės.

2. Bendrija skunde nurodė:

2.1. Vykdydama savo funkcijas, Bendrija atstovauja jos narių ir butų savininkų interesams, kiek tai susiję su bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektais. Bendrija gavo butų savininkų nusiskundimus dėl viename iš butų, <...>, vykdomų statybos darbų ir galimai griaujamų laikančiųjų konstrukcijų.

2.2. Atsižvelgiant į tai, kad į butą nebus galima įeiti ir teisiškai tinkamai (kompetentingai) užfiksuoti galimo statybos ir bendrojo naudojimo objekto sugadinimo fakto, buvo kreiptasi į VTPSI, prašant atlikti patikrinimą (žr. pažymos 4 punktą).

2.3. Į Bendrijos kreipimąsi buvo gautas raštas, kuriame nurodyta, kokia forma gali būti pateiktas skundas dėl statybą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo (žr. pažymos 5 punktą).

2.4. Pirmiau nurodyti VTPSI Departamento pareigūnų veiksmai „sudaro pagrindą manyti, kad biurokratija yra svarbiau, nei tikrųjų pareigų atlikimas“ (šios ir kitų citatų kalba nekeičiama).

2.5. Bendrija raštą surašė, laikydamosi raštvedybos taisyklių ir veikė pagal savo kompetenciją.

3. Pareiškėja prašo Seimo kontrolieriaus ištirti, ar nurodytuose VTPSI Departamento pareigūnų veiksmuose nėra biurokratizmo apraiškų.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Bendrija **2019 m. rugpjūčio 21 d.** raštu kreipėsi į VTPSI ir Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administraciją, nurodydama:

„Informuojame, kad <...>, vyksta statybos darbai, dėl kurių gyventojai skundžiasi dideliu triukšmu ir galimai griaujamomis sienomis.

Atsižvelgiant į tai, jog nė viena iš institucijų nereagavote į telefoninį kreipimąsi su prašymu

patikrinti, teikiame raštišką prašymą atlikti patikrinimą dėl statybos darbų teisėtumo, adresu <...>.“

5. VTPSI Departamento **2019 m. rugsėjo 10 d.** rašte Nr. (16.2)2D-11644 Bendrijai nurodyta: „VTPSI Departamentas gavo Jūsų 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundą (2019 m. rugpjūčio 21 d., reg. Nr. 3D-2679), kuriame nurodote, kad <...>, vyksta statybos darbai, dėl kurių gyventojai skundžiasi dideliu triukšmu ir galimai griauanamomis sienomis.

Informuojame, kad asmenų prašymai, skundai VTPSI nagrinėjami, vadovaujantis VTPSI viršininko 2014 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. 1V-5 patvirtintomis Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklėmis (toliau vadinama – Taisyklės).

Taisyklių 27 punktu nustatytas raštu teikiamų skundų, taip pat kitu pavadinimu pateiktų kreipimūsi į VTPSI, jei pagal kreipimosi turinį šį kreipimąsi galima kvalifikuoti kaip skundą, turinys:

27.1. institucijos, kuriai skundas paduodamas, pavadinimas;

27.2. asmens (VTPSI darbuotojų arba kitų asmenų), kurio veiksmai (neveikimas) skundžiami, vardas, pavardė ir pareigos arba juridinio asmens pavadinimas, buveinė, jei žinoma;

27.3. trečiųjų suinteresuotų asmenų vardai, pavardės (pavadinimai), adresai (buveinės), jei žinoma;

27.4. konkretus skundžiamas veiksmas (neveikimas) ar sprendimas, jo įvykdymo (priėmimo) data;

27.5. aplinkybės, kuriomis asmuo grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys dokumentai, jei tokie privalo būti;

27.6. skundžiamu veiksnu (neveikimu), sprendimu pažeistos asmens teisės ar teisėti interesai;

27.7. asmens reikalavimas;

27.8. pridedamų dokumentų (jei tokie yra) sąrašas;

27.9. skundo surašymo vieta ir data.

Taisyklių 45 punkte numatyta tai, kad skundas ar pranešimas, pateiktas nesilaikant Taisyklių 27 punkto reikalavimų, turi būti tikslinamas Taisyklių 41 punkte numatyta tvarka. Taisyklių 41 punkte numatyta tai, kad **jeigu asmens prašymui, skundai išnagrinėti būtina papildoma informacija, kurią privalo pateikti šis asmuo, ir VTPSI tokių duomenų pati gauti negali, ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti papildomą informaciją, ir praneša, kad prašymo, skundo nagrinėjimas sustabdomas, iki bus pateikta papildoma informacija.**

Kai per VTPSI nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, papildoma informacija negaunama, prašymas, skundas nenagrinėjamas, dokumentų originalai per 3 darbo dienas nuo VTPSI nustatyto termino suėjimo dienos gražinami asmeniui ir nurodoma gražinimo priežastis. VTPSI pasilieka gautų dokumentų kopijas.

Iš Jūsų pateiktos informacijos nėra aišku, kokio asmens veiksmai yra skundžiami, nėra nurodyta, kaip skundžiamu veiksnu yra pažeistos Jūsų teisės ar teisėti interesai.

Atsižvelgdami į tai, prašome iki 2019 m. rugsėjo 16 d. pateikti Taisyklių 27.2, 27.6 punktuose nurodytą informaciją.

Informuojame, kad **vadovaujantis Taisyklių 41 punktu, Jūsų skundo nagrinėjimas yra sustabdomas, iki bus pateikta papildoma informacija. Jei VTPSI iki aukščiau nurodyto termino negaus papildomos informacijos, Jūsų skundas gali būti paliktas nenagrinėtas.**

Šis sprendimas gali būti skundžiamas VTPSI Departamento direktoriui [...] per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Taisyklių nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams [...] per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

6. VTPSI Departamento **2019 m. rugsėjo 10 d.** rašte Nr. 2D-11647 Savivaldybės administracijai nurodyta:

„VTPSI Departamentas gavo 2019 m. rugpjūčio 21 d. Bendrijos pirmininko X skundą dėl bute, adresu <...>, atliekamų remonto darbų. Pareiškėjo skundas taip pat buvo adresuotas Savivaldybės administracijai.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 str. 9 d. nurodyta, kad dėl skundo, adresuoto keliems viešojo administravimo subjektams ir priklausančio kelių viešojo administravimo subjektų kompetencijai, administracinę procedūrą pradeda ir skundo nagrinėjimą organizuoja pirmasis skunde nurodytas viešojo administravimo subjektas. Kiti administracinėje procedūroje dalyvaujantys viešojo administravimo subjektai privalo per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikti pagal kompetenciją savo pasiūlymus dėl skundo sprendimo administracinę procedūrą pradėjusiam viešojo administravimo subjektui.

Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, prašome Savivaldybės administracijos pagal kompetenciją pateikti savo pasiūlymus dėl skundo sprendimo administracinę procedūrą pradėjusiam VTPSI Departamentui.

Sprendimas gali būti skundžiamas Klaipėdos apygardos administraciniam teismui, [...], per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

7. Savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus 2019 m. rugsėjo 16 d. rašte Nr. (21.21.)-SL2-111 (VTPSI registruota 2019 m. rugsėjo 16 d., reg. Nr. 1D-12473) VTPSI Departamentui nurodyta:

„Informuojame, kad Savivaldybės administracijoje gauti trys <...>, buto savininko pranešimai dėl informacijos apie triukšmo šaltinių valdytojų planuojamus statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose. Taip pat savininkas informavo, kad bute buvo vykdomi elektros instaliacijos atnaujinimo darbai, griaunama pertvarinė sienutė tarp tualetu ir vonios kambario, vykdomi vidaus apdailos darbai. Atliekami darbai pagal STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ yra priskirtini paprastojo remonto darbams, kuriems atlikti statybą leidžiantis dokumentas nėra privalomas.

Paskutiniame pranešime 2019 m. rugsėjo 12 d. (RS7-2677) savininkas nurodo, kad iki 2019 m. gruodžio 23 d. bute Nr. 50, bus vykdomi vidaus apdailos darbai.“

8. VTPSI Departamento Pirmojo statybos priežiūros skyriaus **2019 m. gruodžio 11 d.** privalomajame nurodyme Nr. PN-1169(16.29) pažymėta:

„[...]

Departamente gautas Seimo kontrolieriaus raštas dėl galbūt savavališkai atliekamų statybos darbų, <...>. Savo rašte Seimo kontrolierė Milda Vainiutė nurodė, kad į Seimo kontrolierių kreipėsi Bendrija dėl VTPSI Departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo), nepagrįstai atsisakius nagrinėti Bendrijos kreipimąsi iš esmės

Atsižvelgdamas į Seimo kontrolieriaus raštą, VTPSI Departamentas pradėjo Bendrijos pranešimo dėl galbūt savavališkai atliekamų statybos darbų, <...>, tyrimą ir organizuoja faktinių duomenų patikrinimą vietoje.

Nurodome Jums kvietime nurodyto patikrinimo metu pateikti rašytinį paaiškinimą dėl <...>, atliekamų statybos darbų, nurodant atliktų statybos darbų mastą, laiką ir kitas aplinkybes. Taip pat nurodome patikrinimo metu pateikti turimus, su statyba susijusius dokumentus (statinio projektą, statybą leidžiantį dokumentą, buto kadastrinių matavimų bylą ir pan.).

Privalomojo nurodymo įvykdymo terminas: iki 2019 m. gruodžio 19 d.

Privalomojo nurodymo teisinis ir faktinis pagrindai – Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir 23 straipsnio 1 dalies 1 punktą [...].“

9. VTPSI 2019 m. gruodžio 13 d. rašte Nr. 2D-16150(16.2) Bendrijai nurodyta:

„[...]

VTPSI Departamentas, vadovaudamasis Taisyklių 41 punkto nuostatomis, **2019 m. rugsėjo 10 d. raštu Nr. 2D-11644 paprašė Jūsų patikslinti skundą.** Taip pat VTPSI Departamentas 2019 m. rugsėjo 10 d. raštu Nr. 2D-11647(16.2E) kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydamas pagal kompetenciją pateikti pasiūlymus dėl skundo sprendimo. Pažymėtina, jog **remiantis Lietuvos**

Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktu, statinių naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos. Statybos įstatymo 2 straipsnio 55 dalis apibrėžia, kad statinio naudojimo priežiūra – viešojo administravimo subjekto atliekama kontrolė, kurios tikslas – nustatyti, ar statinio techninė priežiūra atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. Savivaldybės administracija, atsakydama į minėtą VTPSI Departamento raštą, pateikė 2019 m. rugsėjo 16 d. atsakymą Nr. (21.21.)-SL2-111 [...]. Savivaldybės administracija savo rašte informavo VTPSI, kad „bute buvo vykdomi elektros instaliacijos atnaujinimo darbai, griaunama pertvarinė sienutė taip tualetu ir vonios kambario, vykdomi vidaus apdailos darbai. Atliekami darbai pagal STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ yra priskirtini paprastojo remonto darbams, kuriems atlikti statybą leidžiantis dokumentas nėra privalomas.“ Atsižvelgiant į gautą Savivaldybės administracijos atsakymą ir į tai, jog VTPSI negautas Jūsų 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundo patikslinimas, **paskesni veiksmai dėl Skundo nagrinėjimo vykdyti nebuvo.**

Informuojame, kad šiuo metu **VTPSI yra priimtas sprendimas tenkinti Jūsų Skunde nurodytą prašymą bei pagal kompetenciją atlikti statybos darbų patikrinimą, <...>. VTPSI Departamentas pradėjo Jūsų Skundo nagrinėjimą ir dėl Skunde nurodytų aplinkybių 2019 m. gruodžio 19 dieną 10:00 val. organizuoja faktinių duomenų patikrinimą vietoje.** Buto savininkui išsiųstas 2019 m. gruodžio 11 d. kvietimas Nr. 2D-16033(16.29) dalyvauti patikrinime ir 2019 m. gruodžio 11 d. privalomasis nurodymas pateikti su statybomis susijusius dokumentus.

Informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 30 straipsnio 1 dalimi, asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir suinteresuoti asmenys, jei pageidauja, gali dalyvauti, tikrinant faktinius duomenis vietoje.

Vadovaujantis Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 25 straipsnio 1 dalies nuostatomis, skundai ir pranešimai VTPSI išnagrinėjami ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos gavimo dienos, dėl objektyvių priežasčių šis terminas gali būti pratęsimas iki 20 darbo dienų.

Apie VTPSI Departamento atlikto patikrinimo rezultatus Jus informuosime atskiru raštu.

VTPSI veiksmai, neveikimas ar administraciniai sprendimai skundžiami Taisyklių nustatyta tvarka.“

10. VTPSI 2019 m. gruodžio 27 d. raštu Nr. (7.9)-2D-16604 Seimo kontrolierių informavo:

„[...] VTPSI dokumentų valdymo informacinės sistemos „Avilys“ (toliau vadinama – DBIS „Avilys“) duomenimis, Bendrija, atstovaujama Bendrijos pirmininko X, bendruoju el. paštu info@vtpsi.lt pateikė VTPSI 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundą (VTPSI registruota 2019 m. rugpjūčio 21 d., reg. Nr. 3D-2678). [...].

Nors VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. rašto Nr. 2D-11644 turinys formaliai atitinka Taisyklių reikalavimus, pripažintina, kad VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. rašte Nr. 2D-11644 pateiktas prašymas pateikti papildomą informaciją (apie tai, kokio asmens veiksmai yra skundžiami, kaip skundžiamu veiksmu yra pažeistos Bendrijos teisės ar teisėti interesai) laikytinas pertekliniu. Atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundą pateikė Bendrija (kuri pagal Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymą įgyvendina butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančių arba kuriamų naujų bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų valdymu, naudojimu ir priežiūra), ir tai, kad 2019 m. rugpjūčio 21 d. skunde buvo nurodytas buto, kuriame vykdomi darbai, adresas, manome, kad skundo turinys buvo pakankamas tam, kad skundas būtų išnagrinėtas, nepažeidžiant trečiųjų asmenų teisių ir teisėtų interesų.

Pažymime, kad VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. raštas Nr. 2D-11644, vadovaujantis Taisyklių 56.4.3 punktu, galėjo būti skundžiamas VTPSI Departamento direktoriui, kaip, beje, buvo pažymėta ir pačiame skundžiamame rašte (Šis sprendimas gali būti skundžiamas VTPSI Departamento direktoriui, [...], per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Taisyklių, nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams, [...], per vieną mėnesį nuo

sprendimo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka“), tačiau Bendrija nepasinaudojo šia teise.

VTPSI Departamentas 2019 m. rugsėjo 10 d. raštu Nr. 2D-11647 [...] taip pat kreipėsi į Savivaldybės administraciją, prašydamas pagal kompetenciją pateikti pasiūlymus dėl 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundo sprendimo. Pažymėtina, jog remiantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktu, daugiabučių namų naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos (Statybos įstatymo 2 straipsnio 55 dalis apibrėžia, kad statinio naudojimo priežiūra – viešojo administravimo subjekto atliekama kontrolė, kurios tikslas – nustatyti, ar statinio techninė priežiūra atitinka šio įstatymo ir kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus).

[...]

Savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyrius, atsakydamas į minėtą VTPSI Departamento raštą, pateikė 2019 m. rugsėjo 16 d. raštą Nr. (21.21.)-SL2-111 (VTPSI registruota 2019 m. rugsėjo 16 d., reg. Nr. 1D-12473). Šiame rašte nurodyta:

„Informuojame, kad Savivaldybės administracijoje gauti trys <...>, buto savininko pranešimai dėl informacijos apie triukšmo šaltinių valdytojų planuojamus statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose. Taip pat savininkas informavo, kad bute buvo vykdomi elektros instaliacijos atnaujinimo darbai, griauinama pertvarinė sienutė tarp tualetu ir vonios kambario, vykdomi vidaus apdailos darbai. Atliekami darbai pagal STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ yra priskirtini paprastojo remonto darbams, kuriems atlikti statybą leidžiantis dokumentas nėra privalomas.

Paskutiniame pranešime 2019 m. rugsėjo 12 d. (RS7-2677) savininkas nurodo, kad iki 2019 m. gruodžio 23 d. bute Nr. 50, bus vykdomi vidaus apdailos darbai.“

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Statybos įstatymo 24 straipsnio 3 dalį ir 27 straipsnio 1 dalies 5 punktą, statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 3 priedo nuostatas, paprastojo remonto darbams daugiabučiame name, jei nekeičiama pastato išvaizda, neįrengiamos, nepertvarkomos, neišmontuojamos pastato dujų, šildymo ar elektros bendrosios inžinerinės sistemos, statybą leidžiantis dokumentas ir statinio projektas neprivalomi. Taisyklių 50.1 punkte nurodyta, kad teisės aktų pažeidimai, vykdant statinių, kai nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, statybą, priskiriami prie mažareikšmių teisės aktų reikalavimų mažareikšmių pažeidimų. Remiantis Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 25 straipsnio 9 dalimi ir Taisyklių 46.8 punktu, VTPSI nenagrinėja skundų dėl teisės aktų reikalavimų mažareikšmių pažeidimų statybos srityje.

2019 m. rugsėjo 16 d. rašto Nr. (21.21.)-SL2-111 pagrindu buvo sukurta užduotis Nr. 5471335 „vykdymui su 3D-2679“, kuri vykdymui taip pat buvo perduota E. Bytautienei.

DVIS „Avilys“ užduoties Nr. 5435261 vykdymo rezultatuose E. Bytautienė 2019 m. rugsėjo 19 d. nurodė: „Pareiškėjas pagal 2019 m. rugsėjo 10 d. VTPSI Departamento raštą Nr. 2D-11644 turėjo iki 2019 m. rugsėjo 16 d. pateikti papildomą informaciją. Iki nustatyto termino informacija nepateikta, todėl pagal Taisyklių 41 p. skundas nenagrinėtinas.“

DVIS „Avilys“ užduoties Nr. 5471335 vykdymo rezultatuose E. Bytautienė 2019 m. rugsėjo 19 d. nurodė, kad „susipažinta, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja – Bendrija pagal VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. raštą Nr. 2D-11647 **iki 2019 m. rugsėjo 16 d. nepateikė papildomos informacijos, skundas paliktas nenagrinėtas**“. Manytina, kad nurodant šios užduoties vykdymo rezultatus turėtas omenyje VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. raštas Nr. 2D-11644.

Darytina išvada, kad paskesni veiksmai dėl 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundo nagrinėjimo vykdyti nebuvo, atsižvelgus į gauto Savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Statybos leidimų ir statinių priežiūros skyriaus 2019 m. rugsėjo 16 d. rašto Nr. (21.21.)-SL2-111

turinį ir į tai, jog VTPSI Departamente negauta Bendrijos patikslinta informacija pagal VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. raštą Nr. 2D-11644.

DVIS „Avilys“ duomenimis, **daugiau skundų, pranešimų ar kitų kreipimųsi, kuriuos būtų pateikusi Bendrija, VTPSI nėra gauta bei registruota.**

[...]

Informuojame, kad atsižvelgiant į Rašte pateiktą informaciją, **VTPSI Departamentui pavesta atlikti tyrimo veiksmus pagal pradiniame Bendrijos 2019 m. rugpjūčio 21 d. skunde nurodytas aplinkybes.**

VTPSI Departamentas pradėjo 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundo nagrinėjimą ir dėl skunde nurodytų aplinkybių 2019 m. gruodžio 19 d. organizavo faktinių duomenų patikrinimą vietoje. Buto savininkui išsiųstas 2019 m. gruodžio 11 d. kvietimas Nr. 2D-16033 dalyvauti patikrinime su 2019 m. gruodžio 11 d. privalomuoju nurodymu pateikti su statybomis susijusius dokumentus. Bendrija apie atliktus veiksmus informuota tarpiniu VTPSI Departamento 2019 m. gruodžio 13 d. raštu Nr. 2D-16150

Baigus 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundo nagrinėjimą, Bendrijai ir Jums bus pateikta papildoma informacija.[...].“

11. VTPSI Departamento 2020 m. sausio 8 d. rašte Nr. 2D-305 Seimo kontrolieriui ir Bendrijai nurodyta:

„[...]

Patikrinimas įvyko 2019 m. gruodžio 19 d. Jame dalyvavo <...> buto savininkas. Po patikrinimo užregistruotas Statybos patikrinimo, nagrinėjant skundą, aktas Nr. BIPA-30-191227-00098. Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad bute išardytos sieninės spintos ir nelaikančiosios buto pertvaros. Taip pat, išardžius nelaikančiąsias pertvaras, į vieną patalpą sujungus vonios ir tualetu patalpas, pakeista elektros instaliacija bute, pakeisti radiatoriai, pakeista santechnika. Patikrinimo metu buvo glaistomos buto sienos ir pertvaros. Buto savininkas pateikė paaiškinimą, reg. 2019 m. gruodžio 20 d. Nr. 1D17185(16.2), kuriame nurodė, kad atlieka paprastojo remonto darbus ir papildomai pateikė atestuotos elektros montavimo darbams A. Valančiaus įmonės techninę dokumentaciją buto elektros tinklų keitimui ir UAB „A“ parengtą projektą „Privačios patalpos <...>, šildymo prietaisų keitimas“.

Lietuvos Respublikos statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ 12 straipsnyje išvardinti statybos darbai, priskirtini paprastojo remonto darbų rūšiai:

„12. Statinio paprastojo remonto tikslas – atnaujinti esamą statinį, jo nerekonstruojant ir kapitališkai neremontuojant. Į šią statybos rūšį patenka visi statybos darbai, nenurodyti VI ir VII skyriuose, tarp jų:

12.1. statinio nelaikančiųjų konstrukcijų (jų tarpe – laiptų aikštelių, laiptatakių, nepriskiriamų statinio laikančiosioms konstrukcijoms) įrengimas, perstatymas, pertvarkymas ar griovimas;

12.2. sparamų laikančiose sienose stiprinimas, keitimas jų nesilpninant; pavienių elementų (rąstų, gegnių, plytų ir pan.) laikančiose konstrukcijose pakeitimas, nesilpninant laikančiųjų konstrukcijų;

12.3. Neteko galios nuo 2013-09-06

12.4. fasadų ar stogo dangos ar apdailos keitimas;

12.5. angų, reikalingų statinio inžinerinių sistemų įrengimui iškirtimas skersai laikančiąsias atitvaras, kai bet kuris angos matmuo ne didesnis už atitvaros storį;

12.6. nišų laikančiose atitvarose iškirtimas, kai nišos gylis neviršija pusės atitvaros storio, o kiti nišos matmenys ne didesni kaip dvigubas atitvaros storis;

12.7. angų atitvarose užtaisymas, buvusių laikinai užtaisytų angų atvėrimas;

12.8. pastatų ar jų dalių apšiltinimas;

12.9. balkonų, lodžijų įstiklinimas, fasado elementų pakeitimas, nesilpninant laikančiųjų konstrukcijų;

12.10. architektūros detalių pakeitimas;

12.11. statinio bendrųjų, atskirųjų, vartotojo inžinerinių sistemų įrengimas, keitimas, šalinimas;

12.12. kiti statybos darbai (jų tarpe apdailos darbai), atliekami nekeičiant, nešalinant, neįrengiant, nestiprinant ir nesilpninant laikančiųjų konstrukcijų.

13. Neteko galios nuo 2010-10-01.

14. Neteko galios nuo 2010-10-01.“

Atlikus patikrinimą nustatyta, kad bute atlikti ir atliekami darbai, priskirtini paprastojo remonto darbų rūšiai.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtinta nuostata, kad leidimas atlikti statinio paprastąjį remontą privalomas „branduolinės energetikos objekto statinių paprastajam remontui; kultūros paveldo statinio paprastajam remontui, kai keičiama statinio išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai sutvarkyti stichinės nelaimės sukeltus padarinius; įrengiant, pertvarkant, išmontuojant pastato dujų, šildymo ar elektros bendrąsias inžinerines sistemas (išskyrus vienbutį gyvenamąjį namą ir pagalbinių ūkio paskirties statinį, nesudėtingąjį statinį); aplinkos ministro nustatytais atvejais statinio paprastajam remontui mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros ir aplinkos ministrų nustatytais atvejais kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje ar kitoje teritorijoje – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti“.

Lietuvos Respublikos statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 3 priedo 4 punkte patikslinta, kad statybą leidžiantis dokumentas, atliekant statinio paprastojo remonto darbus, privalomas:

„4.1. atliekant ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo ar viešojo pastato paprastąjį remontą mieste [8.10], konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti;

4.2. atliekant valstybei svarbaus kultūrinio objekto statinio, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais Nr. 940 [8.24], Nr. 1212 [8.25] ir Nr. 690 [8.26] paprastąjį remontą;

4.3. atliekant nesudėtingojo pastato paprastojo remonto darbus, kai keičiama pastato kategorija į neypatingąjį pastatą ar ypatingąjį pastatą.“

Nagrinėjamu atveju, **paprastasis remontas atliekamas ypatingosios kategorijos daugiabučiame gyvenamajame name Klaipėdos mieste, tačiau pastato išvaizda nekeičiama.** Taip pat bute paprastojo remonto darbais buvo pakeistos vieno buto, t. y. vieno vartotojo, o ne bendrosios pastato inžinerinės sistemos. **Pagal atliktų darbų mastą bute <...>, jame atliktus ir atliekamus paprastojo remonto statybos darbus ir aukščiau nurodytą teisinį reglamentavimą, darytina išvada, kad minėtų statybos darbų vykdymui statinio projektas ir statybą leidžiantis dokumentas yra neprivalomi, t. y. paprastojo remonto darbai vykdomi teisėtai.**

VTPSI veiksmai, neveikimas ar administraciniai sprendimai skundžiami Taisyklių nustatyta tvarka.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

12. Lietuvos Respublikos Konstitucijos

5 straipsnis:

„[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

13. Bendrijos 2019 m. rugpjūčio 21 d. kreipimosi gavimo VTPSI Departamente metu galiojusio Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje.“

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. *Viešasis administravimas* – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.“

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai:

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad **viešojo administravimo subjektų** įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o **veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;**

2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

[...]

13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.“

14. Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„1. Šis įstatymas nustato daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrosios dalinės nuosavybės valdymo būdą steigiant bendriją, reglamentuoja šios bendrijos steigimą, valdymą, veiklą, reorganizavimą ir likvidavimą, bendrijai priklausančių butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų – bendrijos narių teises ir pareigas. [...].“

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

[...]

4. *Bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektai* – pastato bendrojo naudojimo patalpos, pagrindinės pastato konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninė, elektros, sanitarinė techninė ir kita įranga, taip pat kitas turtas, priklausantis daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise.

[...]

15. Pastato bendrojo naudojimo objektai:

1) *bendrosios pastato konstrukcijos* – pagrindinės pastato konstrukcijos (pamatai, visos laikančiosios sienos ir kolonos, išorinės sienos ir vidinės pertvaros, atskiriančios bendrojo naudojimo patalpas nuo skirtingiems savininkams priklausančių butų ir kitų patalpų, perdangos, stogas, fasado architektūros detalės ir išorinės (fasado) konstrukcijos (balkonų, lodžijų ir terasų laikančiosios konstrukcijos, aptvarai, stogeliai, išorės durys, išoriniai laiptai), tarpaukštinių laiptų konstrukcijos, nuožulnos); [...].“

4 straipsnis. Bendrijos steigimo pagrindai

„1. Bendrijos steigimo tikslas – įgyvendinti butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančių arba kuriamų naujų bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų valdymu, naudojimu ir priežiūra. [...].“

15. Bendrijos skundo pateikimo metu galiojusios **Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklės** (VTPSI viršininko 2019 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 1V-38 redakcija):

„1. Taisyklės nustato asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo VTPSI tvarką.
[...]

5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į VTPSI prašant administracinės paslaugos – išduoti leidimą, dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą; nustatytą tvarką pateikti Inspekcijos turimą informaciją; priimti administracinį sprendimą – įsakymą ar nustatytą tvarką kitą nustatytosios formos dokumentą, kuriame išreiškiama VTPSI valia; atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.

Skundas – asmens rašytinis kreipimasis į VTPSI, kuriame nurodoma, kad VTPSI veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais arba **kito asmens (ne VTPSI) veiksmais**, neveikimu ar administraciniais sprendimais yra **pažeistos** jo ar **kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti**.

Prašymo, skundo nagrinėjimas – VTPSI darbuotojo (-ų) veikla, apimanti asmens prašymo, skundo priėmimą, įregistravimą, **esmės nustatymą, faktinių duomenų patikrinimą (jeigu to reikia), faktų ir aplinkybių atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimą**, atsakymo parengimą ir išsiuntimą (įteikimą) asmeniui. [...].

Atsakymas – atsižvelgiant į prašymo, skundo pateikimo būdą ir turinį, žodžiu ar raštu asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka suteikta administracinė paslauga, pateikta informacija, įteikta prašomo administracinio akto kopija, nuorašas ar išrašas, išdėstyta Inspekcijos nuomonė apie asmens kritiką, pasiūlymus ar pageidavimus, priimtas administracinis sprendimas.

[...]

27. Raštu teikiamų skundų, taip pat kitu pavadinimu pateiktų kreipimūsi į Inspekciją, jei pagal kreipimosi turinį šį kreipimąsi galima kvalifikuoti kaip skundą, turinys:

27.1. institucijos, kuriai skundas paduodamas, pavadinimas;

27.2. asmens (VTPSI darbuotojų arba kitų asmenų), kurio veiksmai (neveikimas) skundžiami, vardas, pavardė ir pareigos arba juridinio asmens pavadinimas, buveinė, jei žinoma;

27.3. trečiųjų suinteresuotų asmenų vardai, pavardės (pavadinimai), adresai (buveinės), jei žinoma;

27.4. konkretus skundžiamas veiksmas (neveikimas) ar sprendimas, jo įvykdymo (priėmimo) data;

27.5. aplinkybės, kuriomis asmuo grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys dokumentai, jei tokie privalo būti;

27.6. skundžiamu veiksmu (neveikimu), sprendimu pažeistos asmens teisės ar teisėti interesai;

27.7. asmens reikalavimas;

27.8. pridedamų dokumentų (jei tokie yra) sąrašas;

27.9. skundo surašymo vieta ir data.

[...]

37. Asmenų prašymai, išskyrus tokius, į kuriuos nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar Inspekcijos interesų, galima atsakyti tą pačią dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip.

[...]

38. Asmenų skundai išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų gavimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje arba per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos užregistravimo Inspekcijoje (kai skundui išnagrinėti reikia kreiptis į kitus subjektus dėl dokumentų ir informacijos gavimo), jei Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas ar jo pagrindu priimti teisės aktai nenustato kitaip.

[...]

40. Jeigu prašymo, skundo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu, faktinių duomenų patikrinimo vietoje organizavimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau, nei nurodyta Taisyklių 37, 38 punktuose, Inspekcijos viršininkas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus terminą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo jo pratęsimo, asmeniui išsiunčiamas jo prašymą, skundą nagrinėjančio darbuotojo parengtas pranešimas raštu, kuriame nurodomos nagrinėjimo pratęsimo priežastys.

41. Jeigu asmens prašymui, skundai išnagrinėti būtina papildoma informacija, kurią privalo pateikti šis asmuo, ir Inspekcija tokių duomenų pati gauti negali, per 5 darbo dienas nuo atitinkamo dokumento gavimo Inspekcijoje ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti papildomą informaciją, ir praneša, kad prašymo, skundo nagrinėjimas sustabdomas, iki bus pateikta papildoma informacija (Taisyklių 2 priedo 5 ir 6 veiksmai).

Kai per VTPSI nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, papildoma informacija negaunama, prašymas, skundas nenagrinėjamas, dokumentų originalai per 3 darbo dienas nuo VTPSI nustatyto termino suėjimo dienos grąžinami asmeniui ir nurodoma grąžinimo priežastis (Taisyklių 1 priedo 3, 10–14 veiksmai). VTPSI pasilieka gautų dokumentų kopijas.

[...]

45. Skundas, pateiktas nesilaikant Taisyklių 27 punkto reikalavimų, tikslinamas Taisyklių 41 punkte numatyta tvarka. [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

16. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi** nepiktnaudžiauti jiems nustatytais galiomis, **nepažeisti teisės aktų reikalavimų.** [...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas.** Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat **teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą** ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada) [...].“

17. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau vadinama – LAT) 2019 m. birželio 6 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-196-403/2019 konstatuota:

„[...]“

39. [...] **atsižvelgiant į tai, kad daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrija steigiamą tam, kad įgyvendintų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios dalinės nuosavybės teisės turinį sudarančias valdymo ir naudojimo teises, ji turi įgalinimus atstovauti butų ir kitų patalpų savininkams šiuose santykiuose, *inter alia* (be kita ko), reikšti materialiuosius teisinius reikalavimus teisme, jeigu tai būtina daugiabučio gyvenamojo namo, bendrojo naudojimo žemės sklypo ir jame esančių bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo pagal paskirtį užtikrinimui.**

40. Teisėjų kolegija pažymi, kad **toks teisės normų, reglamentuojančių daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijos, atstovaujančios butų ir kitų patalpų savininkams, teisę reikšti materialiuosius teisinius reikalavimus, susijusius su bendrosios dalinės nuosavybės teisės turinį sudarančių valdymo ir naudojimo teisių įgyvendinimu, aiškinimas atitinka kasacinio teismo nuosekliai formuojamą praktiką** (žr., pvz., LAT 2007 m. gruodžio 17 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-566/2007; 2015 m. kovo 12 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-114-378/2015; 2017 m. sausio 20 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-5-415/2017). [...].“

Išvados

18. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

18.1. Bendrija kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl netinkamų VTPSI Departamento pareigūnų veiksmų, gavus pranešimą apie galimai neteisėtų statybos darbų atlikimą.

18.2. Bendrija 2019 m. rugpjūčio 21 d. raštu (žr. pažymos 4 punktą) informavo VTPSI Departamentą apie gyventojų skundus dėl bute, <...>, vykdomų statybos darbų metu keliamo triukšmo ir galimai griunamų sienų, prašydama atlikti patikrinimą dėl statybos darbų bute, <...>, teisėtumo.

18.3. Į Bendrijos 2019 m. rugpjūčio 21 d. kreipimąsi (žr. pažymos 4 punktą) atsakyta VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. raštu (žr. pažymos 5 punktą), informuojant apie skundo nagrinėjimo sustabdymą, bei nurodant pateikti papildomą informaciją, pažymint, jog iš pateikto skundo neaišku, kokio asmens veiksmais skundžiamasi, kaip pažeistos Bendrijos teisės ar teisėti interesai.

18.4. Bendrijos **2019 m. rugpjūčio 21 d. kreipimasis** (žr. pažymos 4 punktą) **vertintinas kaip skundas dėl galimo jos atstovaujama daugiabučio namo butų savininkų teisių pažeidimo, galimų statybas reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų** (žr. pažymos 15 punktą).

18.5. VTPSI, kaip ir visų viešojo administravimo subjektų, veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi būti pagrįsti teisės aktų reikalavimais (žr. pažymos 13 punktą). Kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra nustatyta pareiga priimti skundus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus

Bendrijos skundo pateikimo VTPSI Departamentui metu galiojusiose Taisyklėse skundas apibrėžtas kaip rašytinis asmens kreipimasis į VTPSI, kuriame nurodytos kito asmens veiksmais pažeistos teisės ar teisėti interesai, kuriuos prašoma apginti. O skundo nagrinėjimas apibrėžtas kaip VTPSI darbuotojo (-ų) veikla, apimanti asmens skundo priėmimą, įregistravimą, esmės nustatymą, faktinių duomenų patikrinimą (jeigu to reikia), faktų ir aplinkybių atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimą, atsakymo parengimą ir išsiuntimą (įteikimą) asmeniui.

18.6. **Seimo kontrolierius, kreipdamasis į VTPSI dėl informacijos tyrimui pateikimo, atkreipė dėmesį į LAT suformuotą praktiką, susijusią su daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijos teise atstovauti butų ir kitų patalpų savininkams, reiškiant materialiuosius teisinius reikalavimus, susijusius su bendrosios dalinės nuosavybės teisės turinį sudarančių valdymo ir naudojimo teisių įgyvendinimu** (žr. pažymos 17 punktą).

18.7. **Tik Seimo kontrolieriui pradėjus tyrimą, VTPSI Departamento pareigūnai organizavo faktinių darbų patikrinimą vietoje, pareikalavo statytojo pateikti statybos darbų dokumentus** (žr. pažymos 11 punktą).

18.8. Skundo tyrimo metu **VTPSI pripažino, kad VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. rašte** (žr. pažymos 5 punktą) **Bendrijai suformuluotas prašymas pateikti papildomą informaciją, nurodant, kokio asmens veiksmais skundžiamasi, bei kaip pažeistos Bendrijos teisės ar teisėti interesai, laikytini pertekliniu** (žr. pažymos 9 punktą). VTPSI vertinimu, **Bendrijos 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundo** (žr. pažymos 4 punktą) **turinys buvo pakankamas, kad jis būtų išnagrinėtas, nepažeidžiant trečiųjų asmenų teisių ir teisėtų interesų.**

19. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 16 punktą), kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (žr. pažymos 12 punktą), numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

20. Apibendrinant, **darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog VTPSI Departamento 2019 m. rugsėjo 10 d. raštu** (žr. pažymos 5 punktą) **pateiktas atsakymas į Bendrijos 2019 m. rugpjūčio 21 d. skundą** (žr. pažymos 4 punktą) **buvo parengtas, laikantis galiojusių teisės aktų reikalavimų** (žr. pažymos 18 punktą), todėl **buvo pažeisti teisėtumo ir atsakingo valdymo principai** (žr. pažymos 12, 13 ir 16 punktus) bei **Pareiškėjos teisė į tinkamą viešąjį administravimą**

(žr. pažymos 13 punktą). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **daugiabučių namų savininkų bendrijos „B“ skundas pripažintinas pagrįstu.**

21. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tikslinga rekomenduoti VTPSI viršininkui užtikrinti, kad nagrinėjant skundus, susijusius su galimai neteisėtais statybos daugiabutyje gyvenamajame name darbais, būtų laikomasi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos dėl daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijos teisės atstovauti butų ir kitų patalpų savininkams, reiškiant teisinius reikalavimus, susijusius su bendrosios dalinės nuosavybės teisės turinį sudarančių valdymo ir naudojimo teisių įgyvendinimu (žr. pažymos 17 punktą).

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

22. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:**

daugiabučių namų savininkų bendrijos „B“ skundą pažymoje nurodytu aspektu pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

23. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja:**

23.1. **Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkui** užtikrinti, kad nagrinėjant skundus, susijusius su galimai neteisėtais statybos daugiabutyje gyvenamajame name darbais, būtų laikomasi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos dėl daugiabučio gyvenamojo namo savininkų bendrijos teisės atstovauti butų ir kitų patalpų savininkams, reiškiant teisinius reikalavimus, susijusius su bendrosios dalinės nuosavybės teisės turinį sudarančių valdymo ir naudojimo teisių įgyvendinimu (žr. pažymos 17 punktą).

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas